

زخم پای دیابتی :

این زخم ها اغلب به دلیل دو یا چند عامل خطر ایجاد می گردد . در این عوامل ایجاد کننده زخم، آسیب اعصاب محیطی بدن (اندام) و بیماری عروقی محیطی ناشی از دیابت نقش اصلی را ایفا می کنند .

هرگونه آسیب به ویژه در پاها که در معرض خطر بیشتر قرار دارند به دلیل نداشتن احساس درد کافی و به علاوه آسیب مزمن عروق اندام ممکن است باعث پیشرفت و ایجاد زخم گردد . در افراد طبیعی پس از هرگونه آسیب به دلیل درد ناشی از آن بیمار متوجه و نسبت به پیشگیری از آسیب مجدد و یا انجام درمان مناسب اقدام می نماید.

نکته مهم : در بیماران دیابتی کاهش این گونه مراقبت ها است و متأسفانه بیماران زمانی به پزشک مراجعه نموده که قسمت وسیعی از بافت اندام دچار آسیب گردیده است . اغلب بیماران در ابتدا بازخم های کوچک و قابل درمان روبرو گردیده اما عدم مراجعه جهت دریافت درمان و به علاوه فقدان پیشگیری مناسب ، باعث گسترش زخم می گردد .

علائم آسیب پای دیابتی:

تغییر رنگ ، گرمی اندام ، ورم ، درد در ساق پا ، زخم یا تاول با ترشحات ، بافت مرده یا کالوس ، بوی بد پاها که برطرف نمی گردد .

عوارض جدی زخم پای دیابتی:

✚ عفونت پوست و یا استخوان

✚ آبسه

✚ تغییر حالت اندام و مفصل (دفورمیتی)

✚ آسیب مچ پا (مفصل شارکو) در اثر پیچیدگی

مفصل حین حرکت و آسیب قبلی مکرر مفصل

✚ عفونت گسترده که می تواند به سرعت ساق و حتی

ران بیمار را درگیر و تهدید کننده حیات باشد .

✚ قطع عضو، از وسعت درگیری انگشتان تا قطع یک

اندام در اثر تاخیر در درمان و یا عدم رعایت

بهداشت زخم ممکن است ایجاد گردد .

درمان زخم پای دیابتی :

اصل کلیدی در درمان ، مراجعه سریع و به موقع به پزشک است هرگونه تاخیر در درمان پس از ایجاد زخم می تواند عوارض جبران ناپذیری ایجاد نماید .

✚ دبریدمان زخم و برداشتن تاول ها و بافت های مرده

توسط پزشک صورت گرفته و زخم به صورت

مستمر تحت مراقبت کارشناس زخم قرار می گیرد

✚ کنترل قند خون حین درمان و استفاده از آنتی

بیوتیک تزریقی ، خوراکی و یا پمادها براساس

میزان درگیری بافت و استخوان و با نظر پزشک

معالاج صورت می گیرد.

✚ هرچند در این مرکز همه تلاش ها بر مبنای حفظ

اندام بیمار و کاهش قطع عضو صورت می پذیرد

لیکن در بعضی مواقع جهت جلوگیری از گسترش

عفونت و یا تاخیر در درمان و لزوم جلوگیری از

تهدید جان بیمار بافت استخوانی درگیر برداشته و

ادامه درمان با دبریدمان مکرر، واکيوم تراپی و انجام

پیوند و یا فلپ (پس از بهبودی التهاب و عفونت)

صورت می گیرد .

✚ بعد از ترخیص از بیمارستان لازم است انجام

پانسمان تحت نظر کارشناسان زخم و یا در

کلینیک های معتبر صورت گیرد تا در صورت

زخم پای دیابتی چیست و چگونه باید از

آن مراقبت کنم ؟

تعریف دیابت :

دیابت یک بیماری مزمن است ، اگر به دیابت مبتلا هستید بدین معنی است که یا انسولین کافی ندارید و یا انسولین موجود در بدن شما عملکرد صحیحی در انتقال قند به درون سلولها ندارد و همه این موارد منجر به افزایش سطح قندخون می گردد . از نشانه های رایج دیابت شامل تکرر ادرار ، تشنگی ، افزایش گرسنگی ، احساس گزگز یا کرختی در دست و پا ، تاری دید و فقدان تمرکز می باشد . بآبهره گیری از دستورات پزشکان و کادر سلامت عوارض بیماری دیابت تا حدود زیادی قابل کنترل بوده و با پیشرفت تکنولوژی به آینده درمان امید بیشتری وجود دارد .

عوارض دیابت :

عوارض زودرس :

✚ ۱-افزایش شدید قندخون و کمای دیابتی

✚ ۲-کاهش قندخون و گرسنگی ، سردرد مکرر

✚ ۳-اختلال آب و الکترولیت بدن

عوارض دیررس :

✚ عارضه چشمی

✚ درگیری کلیوی (نفروپاتی)

✚ آسیب دیدگی اعصاب (نوروپاتی)

✚ بیماری های قلبی - عروقی

✚ عفونت های قارچی بین انگشتان

✚ ایجاد کالوس (بافت مرده) در اندام

زخم پای دیابتی

تهیه کننده	خانم ز-صالحی-مدیر پرستاری
تأیید کننده علمی	جناب آقای دکتر عبدالخالق کشاورزی-فلوشیب جراحی سوختگی و زخم
ناظر کیفی	آقای ع فرمانی- سوپروایزر آموزشی آقای م بیات- سوپروایزر آموزش سلامت
شماره سند	W-PE-079-R003
ویرایش چهارم	اردیبهشت 1404
منابع	برونر سودارث داخلی و جراحی

زیتون ، روغن نارگیل استفاده نمائید (فضای بین انگشتان نباید چرب و مرطوب شود)

در صورت مشاهده هرگونه زخم یا تاول به پزشک مراجعه گردد و از درمانهای خانگی و غیرعلمی خودداری گردد .

ناخن ها بهتر است توسط فرد دیگری کوتاه گردد و فاصله از بستر ناخن به مقداری رعایت گردد که باعث زخم انگشتان نگردد.

از پوشیدن کفش های صندل و پیاده روی با پای برهنه پرهیز گردد . داخل کفش ها مرتب چک گردد تا جسم خارجی به جامانده باعث زخم نگردد بهتر است برای مراقبت از پوست همیشه از جوراب های نرم استفاده شود .

از آویزان کردن اندام به مدت طولانی خودداری نمائید و هنگام دراز کشیدن و نشستن پاها را در وضعیت بالاتر از سطح بدن قرار دهید و به آرامی مچ پا را حرکت دهید .

در صورت تمایل جهت استفاده از خدمات مشاوره تخصصی ، سوختگی و ترمیمی از روش های زیر استفاده نمائید .

- ۱- ایمیل : amirmomeninbh@sums.ac.ir
- ۲- سایت : amirmomeninhospital.sums.ac.ir
- ۳- سامانه پیامکی بیمارستان: 09912064327

هرگونه تغییر یا التهاب مجدد اقدام به موقع صورت گیرد .

درمان زخم پای دیابتی نیازمند صبر و حوصله فراوان و همکاری بیمار با پزشک و کارکنان زخم بوده و کاهش استرس بیماران و کنترل قندخون نقش بسزایی در بهبودی سریعتر دارد .

اصول پیشگیری از زخم پای دیابتی :

آموزش بیمار و خانواده :

هدف از این کار بهبود دانش و رفتارهای خود مراقبتی و تشخیص زود هنگام آسیب ها می باشد .

مراجعه منظم به پزشک معالج جهت کنترل دقیق قندخون : این کار علاوه بر کاهش آسیب به چشم ، کلیه و عروق بدن باعث می گردد در صورت ایجاد زخم بهبودی سریعتر حاصل گردد .

مراجعه سالانه به جراح عروق و متخصص مغز و اعصاب

مراقبت منظم از پوست بدن و معاینه توسط بیمار و یا اعضاء خانواده به صورت روزانه : هرگونه قرمزی ، تاول ، تیرگی پوست می بایست مورد توجه قرار گیرد .

در هنگام پیاده روی از کفش مناسب استفاده گردد ، تنگی کفش و آسیب به انگشتان در حین پیاده روی از علل شایع ایجاد زخم پای دیابتی هستند . روزانه دوبار پاها را با آب ولرم و شامپو بچه شستشو دهید و بین انگشتان را خشک نمایند .

در صورتی که پوست پای شما خشک می باشد از لوسیون های مرطوب کننده : آلوئه ورا ، روغن